

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre . . . . . 10 frt-kr.
Fél évre . . . . . 5 —
Negyed évre . . . . . 2 — 50.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény: Nagy-hatványos, 1500. szám, Budapesti közlőház, — a szerkesztőségbe bérmentre küldendő.

Előfizetési helyben:
JEFÉDNI K. LAJOS és társai
OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok után.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű s több soros hirdetések ártáza azonos a fentebb leírtaké, az ártáza azonban a helyszíni díj minden külön beiktatás nélkül 30 kr.
Hirdetési vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 krajczár.
„Nyitlér” ben megjelölt költségek minden petit sora 30 kr.
Hirdetések felvételére a kiadó hivatalában, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint SZÉCHÉNYI MAN H. könyv. iróházában is. Név nélkül vagy bérmentesen! Beküldött levelek nem vétettek figyelembe.
Kéziratok vissza nem adatkant.

Meghívás.

Debreczen város II-dik és III-dik választó kerületének független párti választó polgárai tisztelettel meghívják, hogy folyó évi május hó 29-dik napján d. u. 5 órakor képviselő-jelölés végett tartandó értekezletre, a csizmadia-társulat áruhelyiségében megjelenni méltóztatassanak.
Debreczen, 1887. máj. 25.

Az intéző bizottság.

Pünköstre.

A keresztyén világ ünnepe, ígéret beteljesedésének, lélek diadalának ünnepe, melyen az emberi bátorság isteni hatalomtól segítve csodás győzelmet nyert a régi romok felett új erkölcsi világrendet teremtett, ama 3000 emberből alakult keresztyén egyház-szabadság szülő anyja, tápláló dajkája s oltalmazója lett; régi nagy hatalmak megszégyenülve összeomlottak, ünnepeket papi fjedelmek tekintélyt vesztek s előbb félnék apostolok lettek a helyzet urai, kiknek bátor fellépésére elűnt a sötétség s az új világosság hajnala felderült.

S mi eredményezte e hirteleni változást? A pünkösti lelkesedés, mely egy — a világmegváltó által hirdetett eszmék s igazságok szentsége fölől meggyőződött, kötelességerzettel felbátorodott embernek szíveket átjáró szónoklatával kezdődött.

Az ország fővárosának piacán hangzott el az a beszéd, melynek rendkívüli hatása alatt a figyelmes lelkek tűnődve kérdezték: vajjon mi akar ez lenni? A hatalomban elbizakodott gőg előbb gunnyal kezdte, pokoli kacajjal kiabálta: edes börtől részegedtek meg ezek! A lelkesült szónok nem hagyta figyelmen kívül az első támadást, bátran visszafelelte: nem részegek ezek, mint ti állítjátok, hanem a prófétai jóslat ment teljességébe, mert Jézus, a kit ti megöltetek, feltámadott s az Istenigazság urá tette felettetek, kit ti megfeszítettetek!

A bátor felelet megtette hatását, mert nyomban ily kérdés tört elő a hallgatóság között: Mit cselekedjünk a tyámfiai férfiak? Térjetekek meg s szabaduljatok ez elvetemült nemzetségtől, felelte a szónok. A kik aztán örömeztvették e beszédet, megkeresztelkedének — az irások szerint — (Apostolok cselekedei II-ik rész) s megszapordának azon napon mintegy 3000 lélekkel.

Ennyi az első pünköst való története, melynek folytatását aztán mindnyájan ösmerjük. Elég nagyszerű, elég tanulságos, hogy róla s következményeiről gondolkozva, midőn lelkesedve ünnepeljük a jelen pünköszt, áldjuk a gondviselést, hogy szentlelke erejét így megdicsőítette az emberben az ember által, s azt az erőt nem csak a tanítványok kicsiny csoportjainak, hanem a népbáratok, közögy bajnokok százezreinek is bőven adta az idők folyamán, kik az első pünkösti szónok lelkesedésével, az igazság elragadó hatalmával népmilliókat szabaditanak fel zsarnoki jármok alól, terjesztve józan világosságot, védve, ápolva a legdrágább isteni adományt, a szabadságot egyházi s polgári téren egyaránt.

Avagy kívántok példát, akartok látni a pünkösti történethez hasznolt? Tekintetek az emberiség multjába, közelebb saját nemzetünk történetébe! Látni fogjátok ott sokszoros alakban felbőszült hatalmak ádáz dühöngését, jogtalan zsarnokok fosztogatásait, elbutított nemzedékek emberi méltóságát megszégyenítő szolgásgát; hallhattok nyögéseket és sóhaj-

tásokat, mint a szenvedő ártatlanság panaszeit, hallhattok diadalmi mámort, tombolást és pokoli vad kacaját, küzdők sikoltozását és harszó morajt, ágyudörgést, fegyver csattogását, láthattok iszonyu sötétséget cikázó villámokkal, vérző tetemekkel borított csatamezőket, füstölgő városokat, sorba állított bitófákat számszerint különbözött, néhol 13-at vagy többet is. De láthattok porba omlott fejedelmi trónokat, népjogokat típrő hadvezér szívében kést s egykor büszkélkedő nyakára kötele. Majd láthattok egyes nagy alakokat, fejükön égi glóriával, szívökben népszereket szent tűzével, kik az apostol csudás példájaként bátran fellépve, beszélnék az igazság hatalmáról, Istentől adott jogokról, világosságról, népszereletről, egyenlőségről, testvériségről, felsőbbiség iránti engedelmességről, Isten dicsőségéről, az ember megdicsőíttetéséről . . . s a népaláldást mond ezekre. Így aztán a nap sugarai kezdenek előtörni a sötétség felett, szűnik a zaj, hallgat a harszó moraj, s egyszerre mennyi fény ömlik el a föld felett; nyögések és sikoltások helyett Istent dicsőítő himnuszok, hazafias dalok hangzanak és hatnak Isten trónjához fel, mert az új ég és új föld mit népmilliók vártak: jogegyenlőség, testvériség, vallási és polgári szabadság alkotmányos országa ama pünkösti lélek csüggedetlen működése után végre elérkezett.

De nagy tévedés lenne azt hinni, hogy az új ég és új föld eme kanaanjában már minden vigyázat felesleges — mert ugysis mindewek ékesen és szép renddel folynak.

Hát nem láttatok még alkotmányos országban jogtiprást, szeretlenséget, zsarnokoskodást, romlott erkölcsöket, szolgálkúséget, későkövető kicsinyeket és nagyokat, szegénységét, igaz ügy bukását, hamisítást diadalmát stb. En láttam s más is bizonyára lát eleget.

Fel hát imára és cselekedetre! Imánkban kérjünk lelkierőt magunk és vezérférfiaink számára, hogy a jó és igaz ügy mellett a mi ingathatlan szilárdságunk, a vezérférfiak igazságszeretete és kitartása csudákat teremtsen. Cselekedettel legyünk valódi férfiak!

Legközelebb itt a nagyfontosságú alkalom, midőn nemzetünk jövője érdekében legszebb polgárjogunk használatára leszünek hivatta. Nagyfontosságú cselekménynek kell annak lenni, mert szigorú figyelmet fordít a munkára a polgárság mindenik számbavehető pártja. A különböző táborok vezetői mint megannyi apostolok lelkesedésből, a hatalom — kenyéért engedelmeskedő — szolgáló kényszerűségéből szerzte járnak, kelnek, mindenik magához akarva hódítani beneteket, máskor fel sem vett, vagy éppen lenézett polgárok!

És ti hallgatjátok mézes beszédeiket, ígéreteiket, majd az első pünkösti hallgatók példájaként kérdezitek: mit cselekedjünk tehát a tyámfiai férfiak?!

Én kérdésekre a szentírás eme szavaival felelek: „ne hidjetekek minden léleknek, hanem megpróbáljátok a lelkeketha Istentől vannak e, mert sok hamis próféták jöttek e világra!” Én hiszem, hogy felismeritek majd, kik legyenek Istentől küldetett lelkek s kik a hamis próféták, a pár vonással nem árt mégis lerajzolni őket; tudjátok meg tehát, hogy az Istentől küldetett lelkek az igazság fegyverével édes hazánk függetlenségéért, a nép igaz boldogságáért s amaz eszmékért küzdenek melyek 39 évvel ezelőt jogot adtak az embernek, egyenlővé tették a szolgát a szabadossal s új eget és földet teremtettek; küzdenek azért, hogy a mi az idők

folyamán hűtlen kezek tétlensége, méltóságtól elkábított örállok mulasztása és hitehagyott uralgók lelkiismeretlen gonoszsága folytán ama véren szerzett örökségből elveszett, kamatostól visszaszereztessek, hogy a magyar legyen szabad sajátjával tulajdon hazájában, hogy fiai érte ontsák véruket s verejtéken szerzett pénze a szeretett haza javára gyümölcsözék egyedül.

És e férfiak nem ámitanak, pénzt, kábító italt nem adnak, nem fenyegetnek, csak azt ígérik, hogy zászlótkoz hivek maradnak, érettek hiven szolgálnak!

Hallgassátok, kövessétek, támogassátok ezeket s méltók lesztek amaz első pünkösti 3000 lélekhez, kik azzal hogy az Isten lelkétől ihletett apostolra hallgatva megtértek, — minden idők nemzedékinek haláljára lettek érdemek.

De gondosan intelk: s z a b a d u l j a t o k a m a n e m z e t s é g t ő l , m e l y „vizre vitt és szomjan hozott vissza” benneteket, mert jóval biztatott és gonosz dolgozott, szabadulást ígért s eladósított, magához kecsgetett, de mikor nagygyá lett általok, megcsufolt, kinevetett. Ha e hamis próféták felétek még közeledni mernek, hizelegve, fenyegetve, csalogatva pénzt csörgetve lelketekezték, vegyen erőt bennetek a pünkösti lelkesedés s mondjátok az apostol szavaival: a t e p é n z e d v e l e d e g y b e v e s s e n e l , m i v e l a z t g o n d o l t a d , h o g y a z I s t e n a j á n d é k a — a z i g a z s á g , j o g , l e l k i i s m e r e t — p é n z e n v á s á r o l h a t ó !

Józan polgárok lelkesedjetekek s hazátok függetlenségének szent ügye mellett most és mind halálig hiven küzdjetekek!

Marjai Péter, nagy-létai ref. lelkész.

— A trónbeszédéről, melylyel a király csütörtökön az országgyűlést berekesztette, a „Pesti Napló” igen találó kritikát ír.

„Mindem szót — ugy mond a Napló — melyet a fejedelem kiejt, mérlegelni kell. A loyaltás lesvelesi a pillanatot, mikor éljenezhessen. Hogy a mai beszéd alatt a tiszteletteljes csöndet nem zavarta meg egyetlen kitérő hangja az öröme, azt ne tulajdonítsa senki hidegségnek, de mikor nem volt alkalom örülni semminek. Tiszta csinálta a trónbeszédet, az meglátszik rajta. Felolvastatta ő Felsőszékvé a három esztendő alatt hozott törvények válogatott jegyzékét. Ez kit lelkesítsen? Már Péchy Tamás elmondta ugyanazt rosszul, most Tiszta az egész lajstromot felolvastatta a királylyal még rosszabbul. S mikor már tizenegye törvény ezime felhozott, hogy a „stb.” se hiányozzék, miniszterelnökünk emlesen bele írja a trónbeszédbe, hogy „mindent itt felsorolni, a mi ezen országgyűlés tartama alatt történt, nem lehet.”

De csak legalább engesztelné volna. Hanem azt állítani, hogy az egyensúly helyreállítása nem sikerült a „közbejött közgazdasági és világesemények miatt az állam fejlődés gyorsítása végett” a tényekkel alig összeegyeztethető. Mert a beke meg nem zavartatott, pénzválás nem volt, — közpénzesünk valának mindig s az állam fejlődésére ez években nagy investíciók történtek. Hamis volt a budget, könnyelmű a gazdálkodás és a militarizmus mololochja új és új áldozatokat követelt; ez való, tudja mindenki.

Valóban a mult országgyűlésről keményebb kritikát írni bajosan lehetne, mint teszi e trónbeszéd, midőn a három év eredményein szemlét tartva, azokat ellépteti. Oly sovány, oly sivár, oly niédő az, mit a trónbeszéd az országgyűlésről mond, mint volt ez maga A miniszterelnök típusa kifejezésre talált benne, s eszünkbe juttatja a szót: „le styl c'est l'homme.”

— Pártelát. Az országgyűlési függetlenségi párt bucsuértekezletén Irányi Dániel elnökösere s azt a következtetést vonván belőle, hogy a párt mindenkor lelkiismeretesen teljesítette a kormány ellenőrzésének kötelességét, elnöksége letelével köszönetet mondott az öt hiven támogatott párttagoknak. Komjathy Béla a párt nevében köszönetet mondott Irányinak. A párt ügyeit mátol kezdve a végrehajtó bizottság fogja intézni, melynek elnöke szintén Irányi Dániel lesz, ki a választási mozgalmak alatt állandóan a fővárosban fog tartózkodni.

— Belföldi hírek. Rendjelek. Csecebecsékben részesült legközelebb a Tiszacabinet három tagja, b. Fehérváry, Fabinyi és Baross Gábor nyerte a vakoronaarend nagy keresztjét, két kormánypárti képviselő, Vizsolyi Gusztáv és gróf Andrassy Manó pedig ki nevezetett val belső titkos tanácsossá. — A kormány párti képviselő k a trónbeszéd felolvasása után testületileg Tiszta miniszterelnökhöz mentek s ott Bánffy Béla gr. tartott bucsubeszédet a miniszterelnökhöz a kormánypárti képviselők nevében mire a miniszterelnök válaszolt. A miniszterelnök beszéde után, a képviselőkkel kezefogva, a bucsuzás véget ért — Antiszemita z a v a r g á s o k . Pozsonyban Jelitek kereskedőnél szolgálatban álló zsidószolgálat állítása folytán, hogy öt megölni akarták, nagy tömeg gyűlt össze s a boltot feldúlta szándékolták. — A rendőrök, élükön Kozsehuba városi kapitánnyal, továbbá a tiszthelyettesi iskola hallgatói és a dragonyos őrség a nyugalmat egy fél óra alatt helyreállította. Schwimgenschlögel rendőrbiztos czombjába késszurást kapott. Számos elfogatás történt. — Herman Ottó orsz. képviselő tegnapelőtt Turinba utazott, hogy Kossuth Lajosnak személyesen nyújtsa át „A magyar halászat könyve” című nagy művét. A példány, melyet Kossuthnak visz, igen érdekes, a mennyiben Herman a színtelen rajzokat színes akvarellekké festette meg s pedig igazi művészettel. A munka iránt különben Kossuth, ki maga is nagy természetbúvár, oly melegen érdeklődött, hogy azt a természetudományi társulat által invenkint küldette meg magának. Eppen ez a körülmény indította Herman Ottót is arra, hogy személyesen kedveskedjek művével nagy hazánkfiának. — A horvát tartománygyűlési választások június hó 13., 14., 15., 16., 17. napjaira tűzettek ki Zágrábba a választások az utolsó napon ejtettek meg.

— Mikor lesznek a választások? Az országgyűlési képviselőválasztások a belügyminiszternek egy a hivatalos lapban tegnap — megjelent rendeletével a június 17-től június 26-ig bezárólag terjedő időszakra fognak kiírni. Előreláthatólag a legtöbb választásokat az országban az illető választókerületek központi választmányai már az első választási napra, azaz június 17-ére fogják kitűzni.

Időszertű dal.

Vérje meg az isten valamennyi átká,
A ki becsületét áruba bocsátja!
Mert az igaz embert nem arra nevelték,
Hogy pénzért eladja hitét, szavát, lelkét!
Rosszabb a kutyánál — mert az legalább hit —
Ki magát eladja!
Vérje is az isten, az egy igaz isten
Rettentő haragja.

Nem magas fal óv meg, nem a márványtető,
Földrengés ledönti, megeszi az idő;
Nem a vas, nem a kő, — egy sem állhat ellen,
A mi örökké tart, egyedül a jellel!
Templom szentélyéből a kifárt kiverte
Krisztus nagy haragja;
Vérje meg az isten, az egy igaz isten
Ki magát eladja!

Nemzetek nagysága a jellemen épül,
Erejét meríti a polgár szívéből;
Áll is az, mint a tölgy, az erdő királya,
Mely a zúgó szélvész dacosan kiállja.
De átok a népre mely kincses bálványok
Talpatához szédül;
Elpusztul az isten, az egy igaz isten
Rettentő kezétül!

Pusztuljon is! Nem kár! Az a faj ne éljen,
A kiből kivészett a nemes szemérem!
Istenem! be csüggedt, kopár az ilyen nép!
— Mintha az időből a hajnal küssék! —
Rabszolgát csinálhat a legelső zsarnok
Könnyedén belőle;
Megveti az isten, az egy igaz isten,
Es elfordul tőle!

Nem látod magyar nép, hogy mi sújtolt téged?
Víz elönt a dülő tűz lángpallosa éget!
Nem véletlen ez, lásd, nem esik hiában:
Elveszed a romlást büneid díjában!
Mert lemondasz gyáván, alkuszol hitedre,
Elveiddel játszol . . . !
Elpusztul az isten, az egy igaz isten
Szörnyű bosszújától!

Térj magadhoz végre! Légy a régi hős nép,
Kinek a gonoszsággal küzdeni dicsőség;
Nemzetek nagysága szép függetlenség
Legyen a vallásod, — s minden bajnak vége!
Égy a becsületért, mint az oltár lángja,
Örökös szent hévvel;
Es megáld az isten, az egy igaz isten
Mind a két kezével!
A „Debreczen”-nek írta: **Ábrányi Emil.**

Legyünk „Kossuth-kutyák“!

A komédiának vége van — az országgyűlés bevégeztetett és kétségtelen, hogy utolsó felvonásának nem az a beszéd képezte valódi és legfőbb érdekét, a melyet a miniszterelnök (a hős szerepkörét betöltő intrikus) mondatott el koronás királyával.

A záró trónbeszédről valóban nem szükséges szólnunk, mert erről még azt a szokásos dicseretet sem mondhatnók el, hogy ma a helyett beszél.

Sokkal érdekesebb az, a minek tárgyaiban a képviselőház utolsó ülésén interpellált Madarász József, még pedig érdekes nem annyira az interpelláció tárgyának, mint inkább azon felfogásnak következtében, melyet a válaszoló miniszterelnök tanúsított.

A kettő összefüggésében, hogy a trónbeszéd magasztalja a nemzet áldozatkészességét a hadügyi költségek megszüntetésében, a Madarász József interpellációjából pedig megtanuljuk azt, hogy a hadsereg ismeretes hagyományos szellemével, mint férőse a hála nemese érzése és mennyivel kevesebbet kapunk áldozatkészességünkért cserébe, a midőn nem szavak, de tettek beszélnek.

Az interpelláció tárgya magában véve — ismétljük — nem fontos és nem érdemi meg, hogy hosszasan tartassék szőnyegen és előidézzék azon izgalmat, a melyek hasonló esetben nem szoktak elmaradni hazánkban. Egy tiszt nevezte betyárnyelvnek az Árpádok nyelvét, a mi a Jókai Mór történelmi tankönyvének Habsburg-Árpádháza alatt meg lehetőségen elfogadott nézete lehet a magyar pénzen fenntartott és magyar vérről átomlesztett közös hadseregnek. Nem szokatlan és nem meglepő dolog tehát, ha egy közshadseregbeli főhadnagy azt kérdi, hogy „wer kann da betyárisch sprechen?“ Azon sem csodálkozunk ily körülmények között, ha egy tartalékos tisztet, magyar fiut, kinek szive haraggal telik el, a betyárnyelv sérelmére, lezárnak és részegnek deklarálnak azért, mert a főhadnagy urat figyelmezteti a betyár-nemzet által pazaron osztogatott kenyér izére.

Egy nagy lapnak még azon hiteles értesülése sem ejt valami különösen ámulatba, hogy ugyanezen főhadnagy már évek óta sem talál erősebb szitkot a betyár-nép ellenében, mintha „Kossuth-kutyának“ és „Deák Ferencnek“ csufolja, a mely Deák Ferencnek — tudvalevőleg — meg voltak a magá érdemei (!) a monarchia hadseregének mostani szervezete körül. Minket egy főhadnagy gorombáskodása nem izgat fel és elfogadjuk a miniszterelnök azon intését, hogy kár volna ezt az ügyet olyanak tekinteni, mint a mely a magyar nemzet méltóságát bármely csekély

részben is érinthetné. Annyira megyünk az engedékenységekben, hogy a miniszterelnök véleményét alkalmazzuk azon sérelmekre is, a melyeket a közös hadsereghez való gyöngéd viszonyunk következtében legújában is a Ländel, Meduna, Boemelberg, Rüstow, Seemann, Dienstl vagy Janszky neveik által váltak emlékeztetésekké.

Valóban közönyös reánk nézve, hogy e diszes sorozat még egy Wieser nevű főhadnagy ur neve által is bővült és gazdagabbult. Legfeljebb, hogy ellenállhatlan kacajban törünk ki a felett, hogy micsoda bolond zsákba dobálja bele az a mi trónbeszédekben és miniszterelnöki hazugságokban annyiszor megénekelte „a gyelkü áldozatkészességünk“ a nemzet és nép keservesen megszerzett filléreit Kaczagásunk Lear királyi mérveket kell, hogy öltösn, a midőn továbbá eszünkbe jut, hogy hiszen éppen most kérvényezett a nemzet ifjúsága az iránt, hogy a közös hadseregbeli tiszti vizsgát... magyarral tesse le. Szegegy rajongók, nyomorult Kossuth kutyák sem mire való Deák Ferenczek ti! Hát nem látjátok mennyire sértené a közigazgatási jogot, ha betyáris nyelvvel tevének le vizsgátokat a megvertések tudományából? És a midőn kérvényeitek Tisza és Fejérváry, sőt még az egyik kérvény benyújtója, Horváth Gyula is oda löktek az országgyűlés papirkosarába, lomtarába, akkor tulajdonképpen attól a szegyéntől akarták megmenteni az armádiát, hogy a rumuny, szotyák, horvát, cseh, morva és Isten tudja meg mifele dícső nyelveket beszélő tiszturak — ne kénytelenitessenek eltűnni, hogy némely társuk betyárnyelven tehesse magát hozzájuk méltóvá.

De hát — ismétljük — bennünket nem háborít fel többé sem Seemann, sem Janszky, sem Wieser, mertők azt a leckét mondják fel, a mely az armádiának 300 esztendő óta tanítatik Tudhatják könyv nélkül, mert a bécsi professor meg egyiköket sem buktatta meg ebből a tudományból. Sérelmek mindig voltak, vannak és lesznek is; a magán emberek úgy számíthatnak ezekre, mint egy egész nép vagy nemzet.

Ha a magán emberen sérelem esik, fogad magának ügyvédet és a bíró előtt elégtételt követel. Így volna ezel Magyarországon, is, a melynek élén áll a felelős kormány és ennek a felelős kormányának, legelső sorban a miniszterelnöknek volna feladata, hogy a nemzet méltóságát és jogait megoltalmazza és érvényesítse amaz átkos és helytelen felfogással szemben, a mely a hadsereg közjogi helyzetét kicsufolja, s a mely szerencsétlen felfogásból kifolyólag szenved bántalmat, hol a magyar nemzeti zászló, hol a magyar nemzeti nyelv, hol pedig egy-egy magyar állampolgár személyének szabadsága és biztonsága.

Nekünk tehát csakugyan nem kell a fe-

lett megbotránkozunk, hogy egy-egy osztrák tisztecske szabadon verheti arcul a mi imádozott és fenséges nemzeti ideáljainkat, de azt kell megvigyáznunk, hogy képviseli nemzeti méltóságunkat, hogy szerez nekünk elégtételt, hogy képes megtorolni a nemzet méltósága ellen elkövetett merényleteket a nemzet felelős kormányára.

Abban hát legyen igaza kormányunk elnökének, hogy a Wieser esetből ne csináljunk nemzeti sérelmet, de viszont igazunk van abban nekünk, hogy nemzeti sérelem volna inkább az, ha a kormány ezért elégtételt szerezni nem tudna. Eddig egyetlen egy esetben sem volt képes ezen elégtételt megszerzésére nem fogt elégtételt szolgáltatni Wieser ural szemben sem.

Már is nyilvánvaló, hogy — megjedve a budapesti ifjúság tüntetésének híretől — elégtétel helyett az eltussolás apparátusa fog alkalmaztatni. Egy katonatiszt, legyen az magyarfaló, egyben mindenesetre fölötté áll a miniszterelnöknek és sajtójának. Abban t. i., hogy tudva valótlanságot nem mond Schol sem olvastuk, hogy Wieser főhadnagy ur kinyilatkozta volna, miszerint a sérelmes szavakat nem mondotta és még egy olyan vizsgálatról sincsen tudomásunk, a melyből kiderült volna, hogy fényes nemzeti nyelvünk oly botrányos módon meg nem gyázott. — E helyett — úgy látszik — egy szolgálatkés német újság czáfolatával kellene megelégednünk és ezzel már jogunk sincsen kíváncsiaknak lenni az iránt, hogy ugyan mért zörgött hát a haraszt, ha a szél csakugyan nem fuja? Hogy ugyan mért zárták el és mért mentették fel a további szolgálatlét alól Tegze Ferenczet, a magyar keneret emlegető tartalékos tisztet? A magyarokat tehát csitt, az ifjúságnak is csitt, vagy — a mire csakis Bach és Schmerling alatt, továbbá Debreczenben most ösmertünk példát — inquizíció alá vonatik szabad véleményének megsértett nemzeti vagy magán önértékének kinyilatkozatásáért. Csitt — ez a szó a nemzet elégtétele, valahányszor sérelem éri a zsoldosok részéről és valahányszor ezen elégtétel bátor kiküzdését Tiszától és kormányától várja Mert ez a kormány tehetetlen és gyáva Megvagyunk arról győződve, hogy ezekkel váltaná meg kivált az ilyen katonai botránokat, mert ilyenkor tünik ki az ő tehetlensége, gyávagsága és hazafiatlansága a maga egész telt jességeben. Tisza az tehát, a kinek uralma folytonos csorbája a nemzet méltóságának és ő az, a ki ellen tüntetni kell, mert a mig ő áll a hatalmi polczon, a nemzet még egy szotyák káplárnál is alávalóbb, — a rövidebbet huzza, a mikor sérelmének megtorlását követeli. Nem rég egy évi fogságra ítélték el azt a drótos-tót, a ki részegségében felség sértést követett el. Ha pedig egy katonatiszt megsérti az igazi szuverént, a valódi ki-

rályt, vagyis a népet, azt nem bünteti meg senki, az jutalomra számíthat és előléptetésre.

Rossz ügyvéde, rossz kormánya van nemzetünknek és az a kormányelnök, a ki előtt a kegyenczek és tányérnyalók légiói görnyedeznek, összelapul, mint egy megseprözött macska, ha kardcsörrenést hall és kardbojtott, tiszti csillagot lát. Így tett mindig, így tesz most és nem teend másképen sohasem.

Éppen azért most a választások alatt fogadjuk el Wieser főhadnagy uralt a czímet, hogy **Kossuth-kutyák**; buktassuk meg a gyáva, szolgalelkű és hazafiatlan kormányt, smutassa meg a nemzet, mennyire szebb és előnyösebb lenni Kossuth kutyájának, mint — Tisza szamarának!

Gáspár Imre.

HELYI HIREK.

* Jótékonyczélu műkedvelő-előadás.

A városi színházban holnap (vasárnap) nagy érdekű műkedvelői előadás rendeztetik a magyar szent korona országos vörös-kereszt-egylete, Debreczen városi választmánya által az eperjesi, n-károlyi és toroczkói tűzkárosultak javára

Az előadásban közreműködnek: Ábrányiné-Wein Margit uróné, a budapesti m. kir. opera színház tagja Czanyuga Emma urhölgy, az arad nagyváradi szüirtársulat tagja, a helyben állomásozó 39. sz. gyalogezred zenekara.

Az előadás műsorozata és a közreműködők névsora a következő:

1-ső sz. Rákóczi nyitány Kéler Belától, előadva a 39. sz. gyalogezred zenekara által. Czapek Péter karmester ur vezénylete mellett.

2-ik sz. I-ső képlet. Gyermekek csoport, a magyarok barátságos közedeése a vonakodó oláhokhoz, erdélyi népviseletek szerint u. m.

a) Kalotaszegi viselet: Gróf Dégenfeld Anna, Varga Irén, Szabó Klári, Buzás Ilona, Kaszanyitzky Irma.

b) Toroczkói viselet: Gróf Dégenfeld Mariska, Zivuska Irén, Kubay Margit

c) Oláh nők: Butykay Ida, Zivuska Mariska, Beer Ilona.

d) Szász leány: Gerzon Adrienne

e) Brassói bolgárné: Stelo Blanka.

f) Bolgárok: Butykay Tibor, Medve Milos, Szabó János.

g) Oláhok: Komlóssy Lajos, Varga Elemér.

3-ik sz. Egy boldogtalan asszony; magány-jelenet Benedixtől, előadva Czanyuga E. urhölgy által.

4-ik sz. Dal az alvajáró operából: Belinitől előadva Ábrányiné-Wein Margit uróné által Steinacker Sándor ur zongora kísérete mellett.

5-ik sz. II-ik képlet: Egy festő műterme: festő: Káli Hegedüs József ur, román nő: Markos Ilona urhölgy, egyiptomi királyi leány: Gerzon Kata urhölgy, velencei nő: Nemes Ilona urhölgy, lantos nő: Kaulbach festménye után Szabó Gáborné urhölgy; görög nő: tanulmány fő Szabó Anna urhölgy, algiri nő:

hogy a hivatalos óra kedvéért ott hagyja a pompás borokat és pecsényeket, a mik rendszeren jó későn szoktak következni.

Egyszer meg is szólította a prin-

— Pistándum Pista — így szokta hívni, — jegyezd meg magadnak, ha én az asztalnál a fejemmel így teszek, (mutatta) az azt jelenti, hogy kelj fel az asztaltól és menj az irodába Értetted?

— Igenis értettem, tekintetes urambátyám Hanem szintén tessék megjegyezni, ha én meg így teszek, (fejét rázta) az azt jelenti, hogy nem megyek.

A nyilvános szónoklat terén kivított bábéiról is emlékezik a krónika. Egyszer kerületi gyűlés volt. Valami rendkívül fontos czélra nagy összeg pénz kellett volna előteremteni, erről folyt a tanácskozás. A nagy okos urak egymásután mondták az ékes dikciókat; ki egyet, ki másit indítványozott, de csak nem sikerült jóra járni, kivált miután a szűz vállak minden pótdától szörnyű módon iszonyodnak vala.

— Tekintetes közgyűlés! hangzik fel egyszerre egy borizú hang a zöld asztal legvégéről.

Pista csak úgy lógóban volt ott, nem is vala jussa beszélni, de a mint meglátták, hogy felállt, az egész gyűlés egyhangulag kiáltotta: halljuk Pistát!

— Miután megértettem, hogy a nemes kerület milyen pénzzavarban van, egy indítványt batorokodom tenni, melynek elfogadásával a bajon segíteni lehetne.

— Halljuk, halljuk!

— Ha pénzre akarunk szert tenni, adjuk el Vámos-Pércset, úgy sem vesszük annak semmi hasznát.

De hát kitudná előszámlálni az ő sok boldonságait. Így folyt le élete, minden nyomorúság közt örökös jó kedvvel, névén az egész életet egy komédiának, a mit komolyan venni nem érdemes. Diogenes korában bölcsnek mondták volna.

Még a halállal is komázott. Fiatal ember volt még, élhetett volna.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

PÜNKÖSD.

Szóaljanak meg a harangok, Hirdessenek pünkösdi fényt S jelentenek bölcet, fennkölt hangok Az embereknek új reményt! Tüznylevek szálljanak az égből, Részt hozva égi bölcsességből S a tétovázó népeket Isten szent lelke szállja meg!

Szóaljanak meg a harangok, Hívják az apostolokat, Hallgassanak most a halandók Halhatlan igazságokat! S leugjen — tüzlángiért cserébe — Tüz-érzelem, tüzlángja égből És ne maradjon ide leut, Csak a mi égi, tiszta, szent!

Szóaljanak meg a harangok, Figyeljenek mind a hívők, Feledve földi büszke rangot Istennek hódoljanak ők; A szőlő kapjon szent erőre S a figyelő törjön előre, A merre Isten lelke száll, Haladjon ennek lánginál.

Szóaljanak meg a harangok, Bálványt a hit ma számkiret, s bár érte a világ rajongott, Ne nyerjen ál-templom hitét; Csak az igazság templomába Tolongjon az egész világ na,

S világhosszágát lelje meg A csüggedő s a tétovog.

Szóaljanak meg a harangok, Édes hazám, fölötted is! Oh e napon te megtudandod Ki az igaz, ki a hamis! Hamis próféta kába hangját, Igaz apostol szent haragját Ösmérd fel és nagy ünneped Így válik üdvöddé — neked!

Gáspár Imre

Egy jókedvű ember.

(Irtá: Bihari Kálmán.) (Vége.)

— Kő, kő. De mifele kő? — Hát bizonyosan — borkő. Ugy termett benne.

Hanem hát nem bízták többé „cziczára a tejtelt,“ vége lón a Pista barátunk becsületének. Sok más baja is volt az ő nagy tiszteletű urabátyjával, s utóljára is olyan borsut állott, a mi már igazán nagy csunyaság volt tőle.

Volt az öreg urnak egy kedves komája, jó módu gazdaember, ott lakott valahol a Nagygátoldal, a Bánomkert felé. Oda szokott a páter estefelé elszélgatni egy kis tanýára, mesélgetvén az Ajalon völgyéről, a Makkabéusok harcairól, Sidrák-, Misák- és Abednégórol s más ő testamentumi jeles férfiakról, a koma és életpárja áhitattal hallgatók az épületes szent dolgokat.

Pista egyszer, csak egy véletlenül, befordult az atyáfihoz, s egy kancsó vinkó mellett diskurálni kezének.

— Mondanék én valamit kigyelmednek, ha beszéddel meg nem sérteném, — kezdé egyszer Pista nagy titokzatosan. Mikor járt itt utóljára a nagytiszteletű ur?

— Nem tudom egy hét óta a tanyán voltam.

— Hm, de biz' én tudom; már csak hát megmondom, ha megharagszik is urambátyám. Itt járt ő azóta is. Hát azt tudja-e kigyelmed, miért jár olyankor, mikor a néném-asszony egyedül van itthon?

A jámbor szittya nagy szemeket meresztett.

— Hát biz az ugy van, hogy az asszonyt vizsgálgatja olyankor. Nem szólottam volna, de átalom ezt a sok beszédet hallani, a mit már a verebek is csiripolnak.

Szóval mire a kancsó kiürült, Pista teljesen féltékenyvé tette a derek férfiut. No hiszen, jöjjön ide még egyszer az a pap!

Az öreg ur pedig semmit nem gyanítván a készülő viharról, a legjobb lelkiismerettel indula a következő napon az ő kedves komájához. De mennyire megvolt lepetve midőn beléptekor a koma lekajja a sallangórol a fokost és neki támad:

— Hát erre meg arra! Ezért kell járni az én becsületem házomhoz?

A megjjesztett ember nem gondolt egyebet, minthogy az ő kedves komája megháborodék az ő elméjében.

— Miért jön kigyelmed ellenem dárdával és paizszal? Mért rohan meg, mint Gedeon a midánitákat?

— Hát illik az egy ilyen tisztos férfiúhoz? Hanem hiszen megtanítom én az urat mőresre!

Utóljára is az öreg ur látván, hogy a szóra mindjárt tett következtet, menekülésre fogta a dolgot, — min Pista, a ki ház körül ögylegett, igen jól mulatott. Természetes, a dolog tisztába jött s egy nagy engedelem kéressel végződött a harcias férj részéről, hanem Pistának nagy ideig jó oka volt kerülni azt a bizonyos fokost.

Egy időben Pista a kerületi alkapitány ur mellett dolgoztatott, az irnoki hivatalnál összekötött pinczemesterséget gyakorolván. A prinzipális uri asztalnál kapott kosztot. Hanem a tekintetes urnak nem esett inyére, hogy Pista, akárminő nagy vendégség volt miudaddig az asztalnál maradt, míg csak a lakomának vége nem lett. Nem is volt bolond,

HUZÁS

MÁR A JÖVŐ HÓNAPBAN.

Kincsem Sorsjegy á **1** ft. | **11** sorsjegy **10** ft.
6 sorsjegy **5** ft. **50** kr.

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft.

Továbbá

10.000 ft., **5000** ft. 20% levon. | **4875** Pénznyeremény.

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók

A MAGYAR LOVAR-EGYLET

sorsjegy-irodájában, Budapest, Váci-utca 6. sz.

DEBRECZENBEN:

a dohánytőzsdékben

és

lapunk kiadóhivatalában.